

دانشگاه تهران

دانشکده اقتصاد

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

ماگزیمم نمودن ارزش فرآورده های نفتی به کمک برنامه ریزی

نگارش: جلال جمالیان

استاد راهنما: مجید احمدیان

سال تحصیلی: ۱۳۷۴

زبان: فارسی

بر ساخت: جدول

چکیده:

همزمان با شتاب گرفتن رشد مصرف انرژی در ایران، الگوهای تولید و مصرف فرآورده های نفتی مایع با سهمی بیش از ۹۰ درصد از مجموع انرژی کشور تا متوازن شده و به صورت یکی از مهم ترین مشکلات تولید و تقاضای انرژی کشور درآمده است. میزان اثرات مثبت و منفی عدم توازن در توسعه اقتصادی و به ویژه رشد مصرف انرژی کشور به درستی معلوم نیست. به رغم این نکته بررسی علل عدم توازن در الگوی تولید و مصرف فرآورده های نفتی مایع از دید بخش انرژی از اهمیت ویژه ای برخوردار است و به نوبه خود می تواند زیر بنای لازم را برای ارزیابی های جامع تر مسائل اقتصادی بخش انرژی فراهم کند. هر چند الگوهای مصرف تا سال ۱۳۳۵ با کمی اختلاف با الگوهای تولید پالایشگاه آبادان که تا آن سال و سالها بعد از مهم ترین منبع تامین مصارف بوده است، تطبیق می کرد ولی از سال ۱۳۳۶ به بعد این الگو به تدریج نا متوازن شد به طوری که سهم مصرف فرآورده های میان تقطیر نفت سفید و نفت گاز در مجموع مصرف کلیه فرآورده های نفتی از ۴۱/۴ درصد در سال ۱۳۳۵ به ۵۰/۵ درصد در سال ۱۳۴۰ بالا رفت در حالی که تولید میان

تقطیرها در پالایشگاه آبادان از ۳۵ درصد تجاوز نمی کرد. سال های بعد این عدم توازن گسترش یافت. ترکیب صادرات فرآورده ها نا متوازن شد و در نهایت به افت درآمد کشور انجامید. برای حل این مشکلات فکر ایجاد پالایشگاه های پیچیده به منظور تولید حداکثر فرآورده های میان تقطیر به سرعت قوت گرفت و پالایشگاه های جدید بر این مبنا طراحی و ساخته شدند.

پالایشگاه های جدید در اصل برای تولید ۵۵ درصد فرآورده ها میان تقطیر طراحی شده اند ولی در عمل به علت مشکلات عملیاتی، هیچ گاه این هدف تولیدی برآورده نشده است. تلاش نگارنده در این رساله بر این حقیقت استوار شده است که با وضع قیمت های وجود نفت خام و به خصوص فرآورده های نهایی که در بازار جهانی نفت تعیین می شود ترکیب بهینه ای از تولید پالایشگاه می تواند علاوه بر توجیه اقتصادی فعالیت گام موثری در تلاش برای بهینه نمودن الگوی عرضه فرآورده های نفتی باشد.